

Annexe 6. Verbatims

Chapitre 1

n°1

Man ditù di mangfun di lam i bulul. Na ku mangfun sdè, i dad to, degitla « fun bulul »; nun degitan « fun bulul ». ku di yéél, “fun yéél”; “fun yéél” i degitan. Na gatù gito, galò gito, kasdee slame nun degitto, kabay setu i degit “to”. Galò ge, ge mangfun di kasdee to. Galò dad sdè lam bulul, mangfun gemi, mangfun lahat ani di kasdee, firu lò setu i mangfun dnegit “fun bulul”. Bisan ti kasdee balu gihapon degitan, “fun bulul”. Ayé gugkelan (Julian 2015).

n°2

Na di gemi bitaw, kasagaran experiencegu lêman gal samnagin dale keg kè di yaggu. Unya ku fdak ale bali bitaw, funa ale fom damsu ayé. santulenla fun tanà kun. Unya ku mnè ale déé kun, landè tnikengla. Unya di knèla déé, banléla bitaw man. Na hala bitaw, man som budsù di kililan, man di gemi sabak bitaw. Unya nimòla sabak di kililan bitaw para kun bisan dad ngà, bisan simtò mnè déé kun, landè kun tnikengla. Unya ku là smabal ale, galò ayé kun kasagaran nun tnikengla. Kasagaran lain lawehla; nun tamdukla. Unya kasagaran nun mati. Yé kun galò ayé ku là bnayadam bitaw (Ailyn 2015).

n°3

Funam mimò bali. Kafngen mimò bali – (landè lansang muna) yé, batangan luas walad; yé atafan i balin atù doon lag; yé didingan atù kulit; yé igem atù tlfak di dad fùmi di munan. Kalngan snugudan mimò fele, mele kasilà fù muna; mele seging, mele kasilà keyo, mele tbu, mele daluk, mele agol (Bagil 2015).

n°4

Ayé deg kahimtang na tenen-tenen ta ssbayad agu. Kalngan ku ta gamwè agu lyak na fundugu, mwè i kuràgu, falimakgu. Nè to mayè dun, blégu. Ayé deg bisyo du magot agu deg negosyo di kasbayad. (Bagil 2015).

n°5

Kultura man gmagan agu sbayad deg, kabay là mayègu nungkutmi; likò gu ku mungkut agu. Ku nungkut làgu deg sarili galla gusmungkut (Julian 2015).

n°6

Bahin di dad uteng, kasagaran, no... dee dad klase uteng. Ku dad malbang uteng, ku là gambayad, tanà i gwè; kabay i dad malnak uteng, ku smukut ale, na là ge gambayad, beling trabahu. Gembet deg, nun utenggu di kenen; ku smukut kenen, na là gambayad agu, nun tanàan, déé i gutrabahugu (Lory 2015).

n°7

I stamfas kurà, ku gafit limang. Ku tmefik i lanah di dalan, nlimang ditù. Ku là blén, fnati to yé sigin tmaku. Na kasagaran di dad lumad, ku gumah, nwè ayé; kibòan. Ku là gwè, ku ta tnatèan, lêman miye kenen lyak, lêman mfèan. Kabay lêman, nwè kifuh i sè duh, kifuh,

Annexe 6. Verbatims

du i deg lyak, lêan nwè kifuh. Na lê nun ndek ngà ditù, lêan nwè kifuh, ku nun kurà ditù. Tabla i gemi. Yé kasagaran dad lumad (Bagil 2015).

n°8

Nusayta ale. Ku ta là sgumaf, na lò i deg knayè; ta stangal ale nan, i deg knayè. Na ku yé kafligom, ku sfalò bnayadan, sfalò. Ku fulê i kenen kalyakan, ku kahta deg i simba, deg i mangfun i libun, mangu, « Ta tangalam i deg yaan ayé. Fye ta là sfati ate; na gebem; na yé tù di bnayadam i deg yaan flad, i deg yaan. Na bnayadam sfalò du yé deg kulut dun, sfalò, ayé i deg.» Basta magu ditù ku mdà kablat i nawata, là gagan di nawata, manta, “landè gemi katbul ayé,” ku man, gal man, i muna to. Tnunàta baweh, dalikadu knunàta baweh. Man tnunà ta baweh, butangta galo ayé, manta, « Tasè nimòam, fnati ta ge. » Ayé kun i man kun i dad muna to labè, i dad to labè, tubad i dad to labè, sasè dad to, “Fnatigu; ku mati; ti fnati. Ku là mayèyu bnayad sfalò di deg, yé deg kafligo dun lime. Na là mayè gemu mayad di deg sfalò, na yé gugmukud gemu, deg gmukud gemu. Fnati ta gemu. Yé balgu di dad malbang galò gemu, balgu gemu galò ani, balgu di dale, man tmugut gemu fnatigu i to yé. » (Julian 2015).

n°9

Ku nun malbang to musay, manla, « Tama na. Nang gemu. Là puede gemu gatù déé du karang sagla gemu. Manla, ta gwè di kenen, kenen ta gwè di ge. Tabla.» Landè kapitan muna. I dad mabang to di banwe, dad mami, dad kegmi, dale musay, dale mayad di salà i dad ngàla. I nimò, simba, nun ngàam ge, gamsalà, ge mayad (Tony 2015).

n°10

I bong to di banwe, siempre lumad, nun tanà; kenen i mangfun di bong tanà di banwe, na sbayad, kabatug. Ayé i bong to di banwe. Na fulung kenen mimò uten, hunter, gatù di lam i dlag. Dee talentu i to ayé; na malgad, malgad mele fali. Usahay i dademe, dee yaanla, man lwe, man fat, man walu. Ayé i bong to di banwe i lumad. Ayé sa i bong to. Fulung telù kenen (Lory 2015).

n°11

Ang labing importante, fulung telu, fulung sbayad. Nun dad agaf, gaganan ttabeng. Na too ftoo i dad to di kenen (Tonny 2015).

n°12

I deg, di fanahon ani, so ta bye kastifun na ta snalekla gito. Di deg sukadgu deg di kalwàgu di tiyen i yégu, nun deg gamah. Lò ti fto mà agu là nun. Di fanahon ato idadgu ta 14 idadgu, na nun libun teengu, firo là tmabeng mà di degu. Snulugu deg i madayon; là bnayad mà deg. Snulugu bnayad i deg yaan. I tlu (yaan), sulugu i gamahgu deg. Tlu deg yaan, tlu yaangu i deg, yaan tlu. So 14 idad, nun maningkamut agu; là bnayad mà i deg yaan. Deg mismo i deg yaan di muna. I muna yaangu lê gugagan atù; i tewegu, lêgu fnista; i deg lê sunud yaangu, setu kurà lêman, na lêgu fnista. Na lê sunud, isè tuyugu, isè deg lêman tuyu, firo dale galla blé di deggu, i sen di dale, di mangfun libun. Bléla di degu na hitabo atù na ta lê gugagan. Fnista seto, galwen ayé, di sunud ani, lêman nun lê gusetu gamah, firo là lêgu tuyu. Lêla man blé di degu, firo gambet i kafé finumla degu. Finum la degu na dét i nimògu, lêgu tnuman. Ise tù estudyante. Yé idad fulé yé, siguro mga 14.

Annexe 6. Verbatims

Nun fanngablagu; landè ngàgu. Nun felefu, firo kakel di fanahon karang, landè man ani mag-atiman dun. Lisud agu, landè tabenggu. Ti gamsalà agu gani. Yé i galgu. Setu kay sdyante ayé; ti gwè gubaleng na i kafligogu di mään, mlibu foon i lutay, na lêman setu kurà. Firo là malngan i fistami na yé i gamahgu. Na fanngabalgu i gumngàgu du fanngabab gumngàgu du fanngabab gu (Julian 2015).

n°13

Kan gal skah i dad to, i gemi klumad? Fnahibalu i kalbong i dad lamluk dee bnayad nimò, dee kamali. Setu legi, tlu yaan, fat, lime, nam, fitu, welu gugsen yaan i setu legi, kan dad libun ayé? Ta dee imò balu nè gumdà i to, ku yé gamtarè ge kalyak ayé, landè mahimùam, mbaling ge book di kalyak ayé. I difunto Ganaw, misis Sufi, ku man dét i sundalu, kan nwèan Ganaw blaam, kan Welu Butang, ta tua, welu yaanan, manak dad ngà, dad ngà libun, malnak ale. I imòla yé. Ta kel di banwe yé balu lô là ti nlamug i klubéngla, ti kasag lakat i baweh i libun ta fye i nawan mayè ge, déé di babà ayé i man i dad to ni basta ku bel batla ditù. Na kel i enuk di kubel ayé, dé ta kel di babà ayé. Nang gemu ti mayad ayé. Ani san duen man gemu, kan i dad to salay, kan gal ale stagak. Ayé gamtarè dale imò ayé. Landè datù ku yé gamtarè ge kalyak ayé. Sen manta di gemu (Bagil 2015).

Chapitre 2

n°14

Ktadgu i deg kaagi, lanket di ku mà hasta di ku dè. Na ktadgu i lahat i kaagi i deg dad tua, kaagi bakleggu na yaggu, dale kaagi du kan ku dini fa agu di banwè ni. Na ktadgu ni. Ku mahimù fnigu di gemu maté fa i ktadgu. Sukadgu yé muna, di lamgu là to, i deg mà, bong kriminal. Bong mati to, sfalò lwe kinabuhi i fnatin du tungod di yaanan fulé, tnintal i setu libun. Toola tnintal, tanduk nawan du man dad labi to, fye i kagkahla. Nun dad klawehla, nun knaanla, nun fye, feru atù i libun tmintal dun atù, mdà lain banwe, di Lamidan. Mdà di Lamidan i libun ayé, setu familya. Tarè ale di bali mà, du mani mà talandè tuan, landè keg, landè yag du tmani konun. Fye kinabuhi (kagkah) : nun dad kuràan, nun falimakan, na mgagid felen. Na kakel ayé, i dad libun ayé déé, na tmintal i yaan mà atù fulé. Toon tnintal na mikat lial i yaan mà fulé, nagbigti. Na toon mikat lial? Na man mà, “Nang gemu nan telù, tù karang i gumusayta dun di baligu.” Na mà, mnagad gatù di tah, feru i gumnèmi ditù di Luan, gumnè mà ditù di Luan, di tah fikong. I fikong ayé, fikong Talaraga, na déé gumnè mà di tah atù, saféd di Faglidong atù. Kanto teen mà na ta gatlawéng i yaanan, tamati, man telù mà, “Nang gemu mteh (tanggal) ayé, dtù karang gumtehta dun di bali.” Yé telù sumbinganan. Kakel mà ditù di bali, sigila nlimang i dad tekan tù, dad fais, dad agas, dad balòan i nlimang. Kayè man landè samuk. Feru man mà, “Nangyu nlimang, mani gu sa; garègu sa i balaod; na nangyu nlimang i tekgu, na fadayun ato gatù di baligu.” Kakelan dtù di balin, déé dad libun ayé gal tmintal i yaan nan ani. Ayé i yaan Faliman. Na kalngan ayé, na man mà, “Tasè kurà ani, gal kmatuk, galan knuruk mà, kayèan ku nilih”. Na ndak mà, ndakan tukè kfe kura ani; ti mati. Mati kura ani. Lê fdarong i sdèan, lèan fnati, mati sdè ani. Talù dè, man dè, i yégu, manan, “E flanek, mulé gamu gatù. Nang gemu dini, aborido i ulu bayawam,” man dè. Là fuede sa kun, kayèan lanfayan mà, banlèn namà, « Na fé, mà mà ge fara landè kafag i bkakongam, mà mà ge,” man Dyakula. Na kalngan ayé ta mabyen, kayèla man fnamàla mà na man mà, « Nangyu

Annexe 6. Verbatims

gu fnamà; nun tanduk fufunggu.” Tamduk kun i fufungan, là fuede man mà mà. Eh ti sungitan dun i namà; là mayè mà, sigin lalò dtù di kwarion, dtù di sala, lalòan dtù di tanà i libun ayé. Flubay i kayèan man ku lanfayan mà na man mà, “Tasè ani libun ani, mgal i klingen; falè gu man dun, là mayè agu deg mà mà. Lêan agu famà; siguro nun fanam nimò di deg”, man mà. Man dè, “Flanek ta ge; nang ge sigi famà dun, du tasè i nawan, aborido i ulun.” Na man talù libun ayé, “Là fuede famàgu mà, famàgu fêggu ani, na ku mahimu, namàan ani fê fara mlaan i nawan na fye i fufungan, falinaw.” We! Là kayà, ta malbut mà, ndakan i libun ayé, fnatin i ton, fnati tarè di tûtùan ani i agas, tarè lêan di tûtùan ani na toon mati. Déé galfan (tomber face contre terre) di tah i edel du mdak ale dè fkaan na déé dad bisitan. Man dè, «Manta ge san, mulè ge gatù di Faglidong. Là flinge i libun ani. - “Eh! Sigi kamdo beg, fê; nang agu fnati beg, tnambalam agu na dnoktolam agu. » - « Oh là kayà, » man ale dad ngà dè atù, ale Tawang, ale Tò, ale Baltik. Manan, « Di fulè, nang ge dini, mulè ge gatù du aborido i talù mà ayé.” Yé manan. Yé man talù mà, “Sigi, ku là mayè ge mdà, tniwas ta gamu klahat; fitu ka kinabuhi ani, tniwas ta gamu. » - “Eh, nà! sigi, ku fnatim gemi, okey; ku lêam gemi ftaku, okey sa,” man talù i libun ayé. Di taluan ayé gyud, sige sambu i litèan. Na man dè, « Ta tnamballa déé, sigila nkok i kbal, là kayà. » Kayèan man sigi fanak. Man dè, “Sigi, mdà gamu, tla na ge kamnè. » Kamnè i libun atu, i nun ngàan. Kakel ditù di yéél, tabye ale, ta finumla minit yéél na fankaanla. Na ta dtù ale nan, ta sluruk ale ditù di yéél atù. Mdarong sa kun di yéél di bali mà ayé, feru bong i bali mà ayé du tabye sa di 1940, yé dad bye, i tuig atù, na man talù dè, « Nang ge nan mati dale; kamdo dale beg kay i yaanan, là dini, dtù di baba Luan, manù Afon. » Na kalnganan manù ditù, kalngan dè mdek dale, baling fanak ale ditù; là mayè ale magu du nwèla kun i dad klaweh imbargo mdà ditù du mati dad kegmi, nun dad klawehla di lam i beenla yé, i dale gumkah; i dad malita, i been. Na kalngan ayé, ta dtù ale di yéél. Kakella ditù, tmafik nan mà. Kakel ditù, fnatin i lahatla. Yé fitu ka kinabuhi dala i ngà, dala libun atù sadway Faliman, kasadway; lwe i mati, i malbang ngà libun, i malbang ayé, lêman ayé dad ngà legi, fnatin ale, tiwas ale di masaker. Na kalngan ayé, ta mati lahat mdà mà, mulè gatù di mehin. Manan, « Na ta kalas i kinabuhi i fitu to ayé, dala ngà tabo sfalin, dala ngà sbulen, lwe yê, smata mliton, i sadway ayé. Mliton ale fafulè na fankaan nan ku mà dad libun ayé. Na mdà mà Faliman ayé, dtù di mahin gal manù to, gal manù dad Afon. Na kalngan ayé, ta man mà, “ta fnatin i klahat i dad to; ta milah ale, ta landè to déé.” Talu i dale familya, ale mà, ale dè, ale bye; i lahat ayé dad familya, ayé lò i fanak déé di bali yé. Feru i dad dale familya, ta mati ale lahat, fitu ale yé mati nan. Ta milah i setu legi, kalbongan ge; là mayè smukul tufa di nligon, tù gufanakan di dungan i bateng, i ngà ayé, ta bong legi. Kalngan ayé ta linaw nan. Ta là mayè nan mà flang dad to atù. Ti bayà ale déé; là lbang ale, déé di lam i kasilà mà ayé. Na man mà, ta flabi ku ta mga alas 5.00 i duh, na man mà, « Mfèw agu. » Dèt ayé man di Blaen, mfèw ba na toon mfew tamlo Mele. Na manan di Mele, « là tangadgu mati i dad to ni, du nebela garini i litè i tuagu, i bakleggu. Na furiso fnatigu ale du la nlumakla i familyami na too la nlumak i familyagu. » Na kalngan ayé, tamdà mà ayé. Nkelan file fali fatan déé, sigi là nusag, sigi là nusag mà. Faliman, nun sinafangan, sinafang blaen. Na fanan gal fnati mà, fanan gal tminggal, feru là garèan mà, bisan ti magu di atubanganan ani là dilèan, manan ngàan, « Nang gamu mati ngàan ani, » manan ngàan. Fles mà mkit ditù, man, « Na Faliman, fla ge, samgatong ate, » man mà. « Ah, là kayà, là teenla, manla, ise ngàan ani. » (Anacleta 2015).

n°15

Annexe 6. Verbatims

Na kalngan ayé, ta mkel nan file fali, là gwèla mà, là fnatila mà. Ta nun nan balita kel di kenen, « Fool gadini di Malbulen, fool ge gadini di Malbulen, mulê ge gadini. » Feru i Malbulen ani, landè to, bisan setu, landè to dini. Lò dunan i muna tarè dini yégu. Tarèan di dungan i keyu, dungan i laraw nimòan dé i bali i dad ngàan. Filèan ale di lbatu keyu na kahan ale déé. Fnèan ale déé; butang, tmalbahu; mduh, tmalbahu, sigi tmalbahu; mligo-mligo, megot kasilà, megot dad tbù, klahat dad klase dad knaan, dad agul, klahat dad klase dad knaan, dee ditù bong fali mà, dad falin atù. Na kakelan dini di Malbulen, faginan gadini dad farentin. Faginan dad fegan, fegin dad màan, dad yaan i màan atù. Na feginan ale di Malbulen ani. Ta mimò ale fele. Na katù teen i to tù, manla Tiala Lukina katon teen, manan, “gdak i tua legi.” Yé trabahu na ta banlén sinafang, banlén sinafang, lwe sinafang blén dun. Na fnebe mà kurà, fat i kurà febe mà dun fara surindel di konun ba. Na kalngan ayé, ta fye nan i gagkahan, ta dini nan di Malbulen ani. Katù familya mà dini, too dee ngàan. Kelan sfalò lwe ngàan du ta lê malay nan mà. Ta lê nun yaanan fulé. Ta lê gamgalay tlu libun. Na kalngan ayé, kalnganan ta malay, ta nun familya. Katù nun familyan lêman di falami libun gwèan atù. Na ta mimò flanu, man mà (nga), « Là buhi agu dini di Malbulen ani; magbaba agu tù di Lagumit ». Nun dad flanekan ditù, nun dad tingàan tù di Lagumit. Ayé gumnèan du fara là gwè i kalabanan. Na dét i manan, dee fele mdà mà gatù, feru ta nun dad felen, ta banlén ale fele, banlén lutay Macatunao Danwata, banlén lutay Tiala Lukina, na silbi blén dale, lugal fangalo di dale ba, « Ani bléta gamu ». Na banlén ale sinafang, setu ngàan, setu sinafang. Sfalò i ngàan, sfalo sinafang bléla du matam ale fara là gwè i kalaban. Na kalngan ayé, ta fye nan fanignabuhian mà; ta mulê gatù di Lagumit. Magflano faeskwela ngà ton, faeskwela ngàan atù, i dnegit Roberto tù. Na faeskwela di Ticolon; landè fa eskwelahan di Lagumit, faeskwela tù di Ticolon hangtud grade six. Katon malngan grade six, man mà, nun kun sfalò grado, manan. Yé gumnèan di Malita. Kato garè Bautista, manan, « Faeswkelam ngàam ayé.” Feru là gambasa mà ayé, landè gradon, landè skwelan bisan tukek, bisan grade one, landè swkelan. Gatù mi di Lagumit, makahunahuna na magfaeskwela ngà du mateh gradon. Nkelan i High School; graduate atù, twegegu tù Roberto. Na katon bye magkaila Sir Bautista ké mà, nun estoryala. Na là fulung mà telù Bsaya, là fulung Lokano, là fulung Ingles; mag-inamangay ale. Nun magtranslate telùla. Man mà fari Bautista, « Faeskwelagu ngàgu ni fara tamdò tù di banwemi di Malbulen. Na man mà na man Sir Bautista, « Okey, fare Dayag; faeskwela, feru banlé item karang ku ta graduate karang High School. Scholar Bautista Berto. Na feru mlé mà lwe kurà di Sir Bautista so là scholaran ba. Na kalngan ayé, ti nè Sir Bautista faeskwela dun, suporting intawon; unya sigi faeskwela hangtud maggraduate. di kagraduatan. Man Sir Bautista dun, “Berto, mulê ge, gatù di Malbulen du banlé ta ge item; tdòam i klahat familyam ditù. Nimòta ge maestro ditù di Malbulen. » Na gatù sa déé. Ta salu dini i legigu tù; ta nimò skwelahan, mimò bali, mimò eskwelahan tù di tahgu, dnawatan bisita dye di dungan, gudmawatan dad ngà skwela. Karon landè nan swilti; mati. Galla snina, katon mati, sninala, fninumla barang, nagbarang, beg mati, Berto. Na ton sa déé ta nun skwelahan, ta tarag nan i skwelan, ta landè swiltin, ta mati, ton mati, na deg, ta 13 anyos fa gu deg. Gu fabilinan lahat dad butangan. Màgu mati di 1960, mati Berto 1959, graduate 1958. Bye, katon mati, malay agu, katù gu malay. Yé yaangu Malyuna ayé, 13 pa anyos, agu malay nan. Kagkel di 13 anyosgu ta nwè i legigu yé. Ta tua konun; 40 anyos konun. Nimò agu second wife ako na byegu, fulé gu ba! Eh, dway agu. Na katon agu dway, feru nun flanugu i yaangu tù, ayé Malyuna. Na mangu dun, “Ge, mayè ge ba deg ngà agu, samukan agu raba deg, na

Annexe 6. Verbatims

maldita gu, » Mangu, « Mayè ge deg? Gaganam i fnigu ni? Ana ba? Gaganam i fnigu? » Man talù i legi tù keg Malyunayu, “Ee, kayàgu.” – “Kayam mlinis usingmi nga bong salami?” – “Kayàgu”, ana siya. “Na kayam man i mligo deg? Mulê agu deg, gatù di Malbullen; kayam fdak bali, skwelahan? Mayè ge?” – “Kayagu basta dee gwengam,” ana siya. Na kalngan ayé, ta swè gami nan, ta nwèan agu. Koh, là kayan agu kay second wife agu sa; ku là kaya (sè kalbutan i muna tù, galan agu nanay, galan agu bye ba, kanang pasigarbo. Unya, « Là kaya, mangu, ku yé kibò i libun atù, kalnganam mwè deg. » Kalngan ayé galan agu sandal. Mulê agu deg, gatù di Malbullen. Fdak agu baligu, na yégu nimògu bali. Mulê agu, gadini di ksut Boy di 1965. Na kakelgu dini, ta nun sa kompletogu, ta nun baligu, ta nun dad kuràgu, ta nun sdègu, nun folgu, ta daan nimò mà deg dini. Na kalngan ayé, ta mgimò ayé nan, magflano gami nan tù. Gami magflano. Mangu dun, « Tnumanam i klahat saadam muna? » Manan, “Oo, tnumangu”. Mangu, “Mayè ge mimò skwelahan? » - « Mayè agu basta fatlon i dad gwengam tù ni. (Fatlo 18 gami, 18 gami) Lêam magmeeting galo ani.” Too gami meeting, fnègu di dale, dad legigu gasye di Bolobolo, di Luan, di Anggas, di Lenna, gasye di Kablulan. Na, “Salu gamu dini du magmeeting ato du mimò ato flano, » mangu. Na ta lê fatlo; gadéé. Mati gami sdè; mimò gami knaan, fankaanmi ale. Na mangu dale, man konun, “Mayè gamu?” Man dad gwenggu yé, “E, e mayè gami ku dét i nimòam du ge i matami, ge ta nun skwila tukay, na ku mahimu, nimòmi i nimòan. Megin gami ge, magsufort gami man na man i kegam ayé, tua legi (Anaclea 2015).

n°16

Yé duenan man, lêgu sarò kalbong i dad fùmi tù, duenla gal mlal mati, slame di kalbutla, ale mà. Duenan man là too ale mto; yé sen i gemi kagkah muna. Yé duenan man ktadmi, lòmi ktad i gemi gnumah (Lumingga 2015).

n°17

Na ku klonto keg muna, là gaslalisam ale. Na ku ta fan ale sbanu, na kamnè ale saglà, là gal lalisan ale. Na kabay ku klonto keg muna, ku demen to, ku landè mafas dale na ta magla ale stibeh. Kabay landè mati to, lò ale man stayò. Yé arat, i balaud i muna to (Rosita 2015).

n°18

Na i tanà bisan dét i kléétan gumangfun dun, dét gumite, dét i balù dét di muna to, lò dad blat nagpasabut ku ge muna kel déé? Dét i felem ba, afus, lasak, tamlang, i gambet ku keg Sumayog dini, nun tanàan tù di ulo Luan, di kilahla gatù muna di kasbanùla dini tah fikong. Di muna dangan tù di ulo Luan, landè mangfun, dee dad lumad déé lamag huna-huna ale na ayé. Toon mag huna-huna toon fnaldam kenen mebe tugadan sa tugad san ayé. Yé felen ditù, di dangan ani, landè basta basta maghilabut i tanà atù, tungod nun bong lasak déé sadni. Lasak, yé i titulo muna, lasak, afus, tamlang. Kalngan dad frutas ayé, abukado, kè buungon, yé galla fele ditù. Ku nun ge, ku ta ge fele, yé ta landè gangilug ge di muna yé. Na i deg sadni, nun deg tanà ditù sadni. Na nun deg tanà, nun nam foon i afus, nun nam foon i lasak, nam foon i tamlang, ditù di ulo Lisi. Landè basta basta gamhilabut dun. Fas gatù nun ibidensya, lêgu ma simto, dét i gemu fele déé muna, lêgu man nun deg fele déé, lasak, afusgu yé, fele mà tù muna, kafi. Ku ta muna ge gfele yé di setu ka fublic tanà tawag landè fa mangfun dun, ku ge muna gamfele déé, dunan ge

Annexe 6. Verbatims

mangfun i tanà ayé. Baling nun galwe pinaka, too ti kuyaw, nun galwe di tanà; landè mangfun dun ku mati déé i ge gakèd i ge to, baling tarè blatik, tarè faweng, na labù déé, déé gumatin na di kléétla yé i dad lumad, gemu gyud gakèd mangfun ayé. Sama ditù di ulò Byeò di Malbag, ku mà Elen mati déé, tarè blatik sa, sadni di tanà ayé, landè gumangfun dun; i to mati déé, yé mangfun. Ditù di Fagang, di Fagang sadni i mati gakèd gumdà Faglidong, mati ditù i tanà; i gumatin i dele gakèd yé; ta landè basta basta gamgilog dun i tanà ayé; yé i kfagu dad muna to muna. Ku mwè ge uten déé, nun gemi ta setu banwe tanà, tanà i setu màgu. Kenen limanan fawengan tarè déé, i to mdà ditù di ulò Lmiran. Tarè déé, galla man di ulò Sambeleng ayé, déé gumatin; ti blén dele mtanà ayé. Ti blén dele mtanà ayé, basta ta nun mati déé, ta là fakay ge. Gwèla gyud ayé, gwèla. Kabay ta sadni, ta nun kfagu sa (Lory 2018).

n°19

Nun di gemi, ditù di Kung-Kung gumnè i kili ayé, dtù di Kungkung. Na i Kungkung ayé, nun bong lfidasan na nun bong yéélan ditù, bong yéél kligu. Unya i kili yé dtù di lam i bong kligu yé na ku simto kun i gal magu déé, galan fanlanig, galan banlén wal ditù di lam. Bong kili yé, bong manga saysinta kilu i kili yé kun. Kinahanglan ku nun to magu déé, nalékam i mduh magu gatù. Nang ge gatù ku kifuh; nang ge gatù ku dsal i bulen. Ku yé kगतुंam lam wà ayé sa i kili yé. Du i kili yé, nun demen. I demen ayé, manla, keyu tù. Tmabò dini i keyu yé, dini gumnè i yéél. Na yé gumnè i bong kili yé, lwe ale; setu i libun, setu i legi i kili ayé. Na i kili yé kun ku gatù ge, ku là damsò ge déé, ku là maghalad ge déé, là lamwà. Firu ku maghalad ge déé, teenam déé, lamwà ayé, lamwà kenen sudeng tah i yéél. Talagsa i kfiten, firu là mayè fite ku gambet ani klaweh i to. Fite man i dad lamwik, i fitam i dad klaweh. Na lamwik man lamwik ale, landè fye klawehla gambet ani. Na yé gatù di keyu. Yé gatù di Kungkung atù. La fidi gatù i dad felemi to; dad tua i gatù gambet ani, ta dilèla. Na kalngan ayé, i keyu yé kun i mangfun dun i kili yé. Faris ale ba i keyu ke i kili. Ku magu déé i to di keyu ni, lambeg bong lawehan, bong laweh i keyu yé. Ku là magu ge déé, tukay lawehan. Ku magu ge déé kun bong lawehan lambeg. Firu ku magu déé, ku sewe mati, ku sdè mati. Ku dét i klasi lmanaf kel di keyu, mati lahat, mtatek ale du gungafila i bun i keyu yé. Mafat sadni déé ku kayèam i miye dun, déé i keyu yé. Sè bunan i keyu yé, lugal i keyu yé. Yé san i gal mati ani, labù i sdè gatù di lam na yé ta knaan i kili, knaan i kili tù na magu i sdè, magu i ulad, labù gatù di kili tù knaan nan, knaan gyud (Anacleto 2015).

n°20

Experiencemi di Matfad. Ku ta mkah di kfen ayé, ku ta bnanul, buut pasabut dee mati tù di lain banwe. Sperience di dad to, muna to déé. Bisan ku mkeh tù di belin, mdarung ayé; ku mkah di fken ani, mawag ayé. Na déé lingem ayé dad saglà dad mati. Bgang, gal males, dmenul ku fnelemila kun i gumnèla ayé. Na gambet i gite, ku ta malba i gumnèta, yé lê ta fnelemi. Sumala di gemi spirience, usahay dun gambet ayé (Tony 2015).

n°21

Tù bitaw, di gemi, nun kbe bong; déé unya nun bitaw disku déé ku ta kifuh. Unya mneng too i bulen. Buut pas pasabut nun mati kalngan. Na lehew i to mangfun i kbe ayé; lén ftelù i diskun sayew tù di gemi, tbangmi, mdarung gud di Kilotong. Nun ma tamay sol

Annexe 6. Verbatims

dée; déé galan guftelù i diskun. Bay di gemi, ku mdarong sa di gemi, bay mawag déé gyud. Lingemi, halos gemi dad to mlinge (Angie 2015).

n°22

Yé sen; nun to ni siguru; nun gungafan, gadem busaw yé. Na tumatik (automatic) ge mabal dad bulungan ayé, dad to fikit, malbang kifan ayé; busaw i malbang kifanan ayé. Na lamam di éél, galam dyoh di dale. Usahay ku sumfâan, na ti mgulê. Usahay nun to lêman fikit i dad kifanan ayé. Galla dyoh i to gungaf ayé. Firu fanagsa, fanagsa. I mangfun ayé, kutub i dad to mwè mananambal, i dad karaan to. Malbang kifanan, tukay i kifan i dad kurà ayé, kalabaw; mas bong i atù. Galla teen di malbang kbe. Usahay ku magu kun i busaw, galla ti flusà déé kifanan. Yé gumwèla dun, fnaganla. Nun fanahun kun mati i busaw, ku tatua, ku ta gugsen idadan (Tony 2015).

Chapitre 3.

n°23

« E fun, man, dsù ta ge, nangam agu tnikeng, nangam nimò tdukgu ku magugu dini » (Bakali 2018).

n°24

Di sdè bali, landè kenen di dad lumad muna. I gumdà i blak bali, bsayà. Landè sa kenen di dad lumad ayé. Kibò kel i bsayà, kel i kambing. Ku nun i bsayà, nun blak bali; ku nun bsayà kel i safi; ku nun bsayà, kel i bibik; ku nun bsayà, kel i fatu; ku nun bsayà, kel i gansà; ku nun bsayà, yé mangfun kurà; ku nun bsayà, kel i kalabaw; ku nun bsayà, kenen i mangfun i too agaf, dunan isè gemi ayé. I gemi kaugalingon, too, enuk di gemi, sdè di bnas. Kabay ku là santulenmi i mangfun ayé, là fakaymi gwè du malbut di gemi ayé. Yé san i mangfun fayé. Gemu tribu i mangfun i kalbong ayé. Fdò déé di gemu mule (Bagil 2015).

n°25

I dad lumad, ku déé ale di dlag, ku mwè ale uten déé. Là gdee i gtelùam, là gmulé ge ditù. Kakelam tù, damsù ge; santulenam i fun i uten atù di lam i bulul atù fara là mflayam ge. Nang ge mulé ditù, na nang dee manam ditù. Ti lòam ti magu. Yé ditù lam i dlag. Ku sigim balét ditù i balom, malbut ge; na là banlén ge na usahay nun tamdukam (Bagil 2015).

n°26

Ku gatù ge lam i dlag, ku yé nimòan ditu, manam, “Là mayè agu samtulen di dad to lam bulul. » kalngan ku gatù ge, là tarung ge, mulé ge gyud, gal ge mulé, na sasè i dee man, dee dnegitam ditù. Na fulukan i len, fulukan i nus, là fagwèan ge. Blat i nawam landè tminggal ge dtù. Là tarèam, là gwèam yé. Na ti mulé ge, man là fulung ge samtulen dun. Galò ge ti nakel gemi di ge, sobninatami ge ayé. (Julian 2015).

Annexe 6. Verbatims

n°27

Na nelum fun bulul, « E fun bulul, tlom déé, flumakam i kagwègu du ta banléta; i dsùta ge ni, dansùta ge filak; dansùta ge knaan, dansùta ge lman. » Balù anuk, fleenam déé, tah di sabak ayé.

Yé i dansùam ayé. Ku landè filak, bukay slah, fligo, i fun sdè, i dansùam, fun bulul. Na fun bulul i banléta yé, na fun i sdè. Na yé elu tare, “E fun bulul, flumak i kagwègu; ta dansù ta ge; i bléta ge, landè blawen, bléta ge dad kifan kmagi. Blém du lumak i kagwèam. » Yé sen kasagaran i gemi kablaan ku mwè gemi uten. Na yé i nimò i lwaygu ni ku ta gal damsù. Ti kada kagun gamwè. Na usahay man lwe (Cliga 2015).

n°28

Na ta kalngan ayé, na i kagwèmi i sdè ayé, damsù gami; dmasal gemi di tah bulul. Kalbong dsùmi lamsong ge namà, na aful, tabaku, banlém kun i fun bulul. Na yé sen i gasagaran; nun knaanan (Cliga 2015).

n°29

Gambet ge, Father. Ku nun agafam sdè ku làam santulen, là gwèam. Ku ti mdà gemi, ti nwèmi i agafam, malbut ge gemi. Kabay ku funate stulen, ku file blém gemi, ku gamwèmi sfalo, na ti ftim blé gemi. Na bnayadmi yé. Funa ate stulen daan (Bagil 2015).

n°30

Gambet i nimòla ni tù di Lamlisi. Teenam i nimòla ditù. Na nun som salban snabakan santulen nan silbi bnayadam. I deg tù di Lamlisi, kwèta yéél ditù. Là smabak ate muna sa. Ti tanban mkalon i matagu, fan ti balok i matagu. Setu simanagu ti balak i matagu di là byegu. Balak i matagu. Ti fulê, samfulê agu gatù damsù agu. Gambet gemi tù di mhus, tù di fikong nwèmi. Sukad, sukad là gwè i yéélan tù. Nun tabengam kahmi tù hose ditù. Di permiru, kamdis i yéél. Mga file sbutang, lwe butang, ta landè yéél tamdak. Kalbong ani i yéél mdà tù, buelu, buelu. Kagkel di gutngà, là gafles gadye; kulè na nun sa msang dun déé di gutngà nimòan i klimah. Firu i mimò klimah ayé i mangfun i fikong ayé, i mangfun i dlag ayé. na kinahanglan nun nimò dunan, man ayé, smabak ge déé, tlom i mangfun ayé na santulenam, manam dun, « Nangam agu beg fanlayam du i mangfun ge. Satnù ato dini gito. Ani bayad ta ge.” (Tony 2015).

n°31

Ku kahta déé ge di lam sbang, smalaf ge déé na là funam santulen gyud i mangfun ayé lam i sbang ayé, i mangfun dun, ku là funa ge damsù, là banlén ge, là mahimù i nimòam. Mtutuk ge, mtutuk i tnugum matsan ge, matkan i betu ge, malbut ge kan nlabetam i deg kah, i agafgu du landè ge labet. Là fulung ge samtulen degu, là gwèan ge. Mulê ge, là gamwè ge, lê mdà ayé. Kibòmi, landè fye man ani, là bnasami ge, landè rispitu haymi di ge, dét nimò? Là dilèam, malbut ge gyud gemi, « Weh, dad ngà gemu fa; là fulung gemu, landè rispitu hayyu degu.” Dét i nimò? Malbut ge ayé, galò ayé nimòmi. Na landè fye fansinam gemi du man landè fansinmi ge fye. Yé gyud, yé gugkelan (Julian 2015).

n°32

Annexe 6. Verbatims

Funata dansù. Damsù ge. Malnak kwalta, bisan malnak 0.25. Na kailangan fnagwèam na lê ge gatù lam dlag, kailangan bisan kalbong ani kê fisu ti ftak kun ditù, manam, « E fun dlag, fnebem agu ani bayadgu i ge knun. » Na damsù ge. Tlom i saytang ku mbek ge, sayitang ayé. Nangam tlo i fun dlag (Rosita 2015).

n°33

I deg lêgu man saru di dad flanekgu ni, ktadgu i sayitang. Na ku taban ge sayitang, ku di tanà, sayitang tanà, gadalam, na yé ta gutabanam. Na kun i sayitang keyu, làam teen, gantian ge; là teenam, ge gantian. Fye nawa ku ge muna mite, ge muna gamti dun. Na ku sagyaf i muna mite ge, gantian ge; ta nun seeyam ayé. Na yé bulungan: miye ge bletung, sanfàam i bletung, dfum dun di gugtarè i sayitang di ge yé, na masà ge i agul. Na ta dunan ayé (Lumingga 2015).

n°34

Di deg, ku snalekam ayé, to ti bong gumtatekan deg. Muna, tukay agu fa, lôgu ti smalwal, là smaul agu sye lam di dlag fegin keg agu, feginan agu mimò blatik. Na firmiru tabanan la se fimùan deg. Là garègu sa, nun lêman balaud di kimò sdè, nun balaud là puede snufak, là puede snumfà i balaud ani di keggu tù. Kinahanglan ku dét i balaud tdòan deg i kimò i liman. Tdòan deg i kulit dun, tdòan deg i kimò dun. Na tdòan deg i firmiru knaan nam di uten, tdòan deg, na tdò keg di deg i firmiru man i kimòan i uten. Là puede gamkaan i lain, i firmiru kmaan man i tù gamwè, nun firmiru kudan nam déé di uten dunan i bengen di ba di sdè, nun bengen. Na ku ta simpri ge nimò liman ayé, nun bengen klo gamkaan i lain ayé. Yé tdò keg deg, ayé unya di sol kagolan, yé nebem di bali, nebe di bali yé. Kalngan mebe di bali, yé san i ta mbateng dun i yaanla, yé i kalipayla. Na kakel dtù, usahay fatlo dad gweng, labi ku fanahon mlah fali, manla kamtu fali, fatlo i lahat ayé, mimò ale klehwe déé. Firu fagu di keggu, sigin tdò gemi ku dét i famaagi sigin tdò gemi ayé (Lory 2015).

n°35

Lên kagalwe, ani duganggu dun ku gamwè i màam sdè, ku gadyol ge, lèn man ge i yò ta gamwè ate sdè ani, na lawta ale kegam dale tiyùam, téh umun i degit ayé, umun. Ku gamwè ale sdè, là fuede bnayad. Falnak ayé ku file bali, ku dad lwe falò ale ba, man sadfél bali, ti numun ayé, ti numun; nun luas na lô fanlak i sdè ayé nilol. Kalngan ayé, kah di kabil, kagkella tù gal tunda dale ayé, i stayél i muna to muna. Ku kahta skilu klahat ayé, ti salngad ti skilu, ti skilu ku kel dtù di dale. Ti kaè dale yé ku dale gamwè. Lèn knè, na landè bayad yé. Na usahay ku panahon là gamwè kmaan tukè fali. Lê banlé dad fali, fnaris i umun sdèla ayé. Yé i karaan nimò muna (Tony 2015).

n°36

Di ulitto ani, maglinya. I talabahu i busaw, dtù di lam i kbe, i gufanak i busaw. Ti kalwà i busaw kenen mngabal knaanan. Yé kinaiya i busaw. Bulu lô ti fanak i busaw ku là mngabal uten. Dét uten i busaw? Gito, to, knaan i busaw, to. Du landè lain knaan i busaw, to. Du i busaw kenen, dnilèan i to. Gito ni, enuk i busaw atù. Ku ta mibal muten i busaw, ta kafngabalan gito; gito i utenan, i enukan, gito. Salngad di gito i sdè bali yé, gito uten; kalbong i dad uten, gito uten ayé. Salngad, farihu di busaw. Ku ta bnad i busaw, magaf gito; ta fnatin gito. Yé kinaiya i busaw. Na lò setu i busaw. Ku to gufanakan, ku ta nsòan i

Annexe 6. Verbatims

kifanan, blén di ge, gambet ge, blén di ge i kifanan, i busaw ayé. Ku nè gamfikit kifan i busaw, nun kalbutla ge. Ku dale ta too ta gwè, là fakayam gbulung i kalbutla ge. Nalelam i to. I to ta gagotam ge, ta landè dale labet, là glingula. Yé san kasagaran i busaw. Na fas i to là gagotam ge, ta dale mangfun dun, du nun bahinla. Yé sen lò deg kgedè di kinaiya i busaw. I baweh i busaw mahal, i nun suket blanga. Blanga yé kenen, ta kalon i gumnèan. Setu i degitla, firu i gumnè i blanga kenen, ta kalon gufanakan. I busaw kenen dtù lam i kbe gumnèan. Ku ta mkah i malbang kbe tù, ku ta mkah kasé, ta mulê mwè uten ayé. Syan ta mkah i kbe du fusuk gatù di banwen. Farihu di gito ani, malbang datu dad to ni. I gumnè i busaw, tulenta ge, salngad i gito banwe. Landè fanngabal i floblima i busaw, salngad di gito. Gemu di Mele i kabanwehla. Salngad di gemu i kakayaman i busaw. Ani, man i gumnèto ni, bong, mas fa ditù di lam i bong datù. Di lam i bulul ayé, slame bong asinda yé. I kalsada magu dungan tanà, talu balu wak. Yé sen i kasagaran i busaw. Ku yé nukayto ni i linya i busaw, malbang kifanan limen i falakol, kifan i busaw, man i lamwà lam i tibi (TV) yé; dale yé. Dale kinaiya malbang tay mata yé (Bagil 2015).

n°37

I busaw, nun deg gadè di busaw. Là mahal to dini di Tamba Gunaw di tanà ni. Nun keyu déé tmabò déé. Yé nkel i busaw. I balin ayé déé sadni, i balin ayé, i balin ayé. Na gal ti kifuh kun i balin ayé. Na nun hayagan na nun kifuhan lam i balin ayé. Kan ku kifuh? Kadi, gal mlen kun i busaw ayé, sigin fdarong di to. Na i busaw ayé, mnè déé kenen. I to yé magot tek déé di slingenan. Ton magot tek, manan, “Gadini karang, na gunlat busaw. Gadini, manan, karang di baligu ni siguru ». Na katon fatan dun, tinèan fatan; alas nueve man butang, man i to yé kun, “Ta déé busaw.” Ta teenan bong mayeng déé; ta fitam di tah i balin; mdarong gadéé di balin. Tarag busaw déé; nun bong nakulla tanà déé kun. Na tarag déé busaw. Man i to yé kun, « E ta déé busaw, manan kun demen atù, fanak ge, ta déé busaw. » Telù busaw déé kun, manan kun, « Kan ku nlatam agu? Mayè ge utengu? » Man kun i to yé, « Nang beg busaw, nang ». Man telù busaw ayé, « Malditu ge kadi; galam agu nlat; nun tekam, nun sinafangam, manan.” Tninggal kun i to yé i sinafangan. Na i to yé, ta kankal, ta likò; teenan i busaw tarag déé. To ayé sa. Firu bong, bong to kun. Nun dad bulan di lawehan kun. Na bong tay to, flaweh, teen i dad lahat lawehan ayé du landè klaweh i busaw. I klawehan kenen, i bulan. Na kalngan ayé, ta kanfè kun busaw i to yé, ton tangal milah; kibòan tinèan kun magu, tinèan kun magu i busaw ayé dtù di tah. Kakelan ditù di tah, man i to yé, ti gal flabè, nagotan di awekan, manan, « Ge, tasè ge; tangalta ge ». Tangalan. Ton tangal, tinèan magu, tinèan magu i to yé kun ditù di bye tadè di bong makew. Na bong makew ayé kun, bong keyu i makew. Kakelan ditù, ti ftaragan déé i to yé kun, ti filèan di ma keyu yé. Fye kun ku là ma mateh i ma keyu yé. Ti kahan di tah i bong keyu yé. Na dét i nimò i to yé? Na fan mati nan du ta fan mati, ta fanan uten. Dét i nimò i to yé? Nun kun walad galan nakét kun. Beg i walad ayé, lam busaw là déé, tinèan kun magot i walad ayé, galan nakét, tufa gatù di tanà. Kakelan dtù di tanà, nigefan kun i bulung i busaw atù. Nigefan kun; mwè kun walad, mwè kun dad bulek atu, dad sè bunan. Yé kun galan tarafu di lawehan. Man i to yé, « Mulê agu gatù. » Ti kakelan dtù di balin, ta kamne nan kun i to yé, ta bnulungan i kton. Kakelan dtù di balin, ta lê mnè dtù busaw, ta lê kel dtù i busaw di balin atù. Kakelan ditù, kibòan, tninggal kun busaw ayé, gantian. Na tinggalan kun, ta milah kun i busaw ayé, ta mati. Fan mati kenen gatù di tah. Tinèan kun mayeng busaw ayé, glumfak dtù di Milay tanà, dtù kun di Milay tanà, dtù gumatin, dtù kun i kilangan sadni, dtù kun i dad ungaran ayé, i dad tulanan. I tulan i

Annexe 6. Verbatims

busaw dtù di Milay tanà. Déé kun i gumati busaw. Na i kanfèan ayé, buhi fa gihapon bisan ti fatloto yé, gadini. Déé sadni di lagad ayé i to mite busaw atù. Yen sen mite tulanan (Anaclea 2015).

n°38

I sumfà i busaw, kalbong i dale income ayé, nwèam; i dale imò ayé, nwèam. Nun bulung i busaw kenen. Ku yé là gwèam imò i busaw dalikadu ge too. Kabay ku ta gbulungam di to i bulung (i busaw kenen fas ayem i busaw) mgulê ge bisan ti mgilol ge i agasla, mgulê ge. Nun imò i busaw kenen, nun fele i busaw kenen. I fele kenen, dtù di lam i bulul atù, kenen i busaw ani. Alгой, tubad i alгой, tubad i matbal. Ge magù lon, ti fbal i lawehan. Yé kenen i busaw i fele yé. Ani tubad i takas. Manan setu gugfasan, lê mlanas knè, tubad i busaw. Kalbong i to, kalbong i tadè, kalbong i to mati. Yé ulela dun, fan sayemla. Nwèam dad tubadan ayé; i kibòan dun, ayé snogmawam di fligo, finumam i to I sumfà i busaw. Na i tubad i kunil, man i kunil ayé, na tubad i lakwas, dale yé, dale fele ayé. Nun fafak ayé busaw, kmilew, ganti, là tngahan i to (Bagil 2015).

n°39

I baweh i gamaw. I matan kenen mablanit. Mablanit i matan, balingan séé gadye i matan. I klawehan kaltas. Na ku ngà batak man, nangam fasagdan. Nwèan ti ma baweh i yèan, manan, dè atù, dè atù, klawehan yèan. Téh, i ngà ta madala megin. Ta megin i ngà ku tukek. Ku ta mdarong di kenen, nimòan ta kekifan. Ta kekifan dun ku là mlalam; fanngabal i ngàam, tinè gumkahan dun di malbang sol ilib, malbang sol kbe yé. Na ku tumatikam fanngabal i ngà, mebe ge ayam, mebe ge fawel, mebe ge sifit. Na yé i ngà ayé, ti kahan di gutaragan. Ta là mayè mebe blat, milah i ngà ayé ku fanngabalam. Namanam gal ge mngabal. Yé ti kahan déé ngà ayé. Man gal ge mang tah, na yé manam déé. Yé sunud, i ngà ayé, tim kahan déé, likò. Là mayè ku kamyaf gambet ani, gbuntug gambet atù ku kamyaf kenen, ku milah. Na kutumatikam fanngabal i ngà, nangam butang. Midya uras tlagadam. Ti tnefik ku ta medya uras, ta là tawanam, sngi kbalokan, là teenam ku tah malbang sol gumkahan dun. Yé kahulugan i gamaw. Na i gulikòan ayem, gulikòan i fawel, i gulikòan, sumfàan (Rosita 2015).

n°40

I siling, i kabye i siling, i kahulugan i siling, gal tmintal i dad ngà. Ku milè i ngà, ku gal kamwak, gal mngel, ndog i siling ayé. Na i sumfà i siling, mtam ge dad lwék, dad bnuo, dad kamanyan, dad man dingan, kalfait, kisul, mtam ge kisul. Ayé sumfà i siling. Kay i ngàam, là mngel. Ku mtam ge lwék, unya mngel i ngàam; kalnganam mtam lwék ayé, ta là mngel kay ta masumfà; ta milah i siling ayé. Déé di dad kilil i dad bali, yé gumnè di dad bnuo ayé, di dad bnas di kilil bali. Yé gumnè i siling. Fanak dungan i keyu. I siling, ku mngel i ngà, gal man, « sit, sit, sit, » ug anaa siya. Ayé gal knuyat dad ngà ani. Likò i dad ngà atù; téh, ta kamwak ale. Yé siling ayé. Nun telùan, i telùan ayé gine, « sit, sit, sit ». Là fuedi gito kmuyat di dad ngà gnamit I telù siling, likò ale; gal kamwak i dad ngà (Rosita 2015).

n°41

Firu di gito kaftoo ayé, ku mulé i ngà, man felemi sut, isè yé siling; anghel ayé. Firu ku yé mlalat i ngà, ku mngel, yé siling. Firu yé mulé, yé malipay, kaséé, yé anghel ayé

Annexe 6. Verbatims

demen; kenen mnè di side. I muna ayé, yé sen siling ayé; gal nlalat i siling i ngà ayé balu kurang; yé duenan man gal fbook, gal bangit. I ngà ku bangit, nun sumfàan, man sumfà i siling ayé. Mimò ge ayé : sifit, tlawengam di fuyùan. Mimò ge sifit, mimò ge using, drawing ge dtù di kalton atù i baweh i siling. Na mahimù sumfà ni i siling; ta là mngel nan i ngà. Muluk i matan, fungag i ilongan, bong i kifanan na mabal i klubéngan ani, mabal. Ayé gusengu (Tony 2015).

n°42

Na i katumbal, là gkaanla dale i katumbal malas. Malas i matala, malas i bàla, batak manla bye. Na i salamin i gumiye, elong ayé, là giyela dale, là gaflanigla, ti kagkella, là mayè; i salamin ayé, là teenla baling i ngà ayé, balingla teen i bawehla. Manan sa, « Mulê agu deg. » Na di dungan galla kadi dungan. Ayé i gumtatek i sufà ayé mangbun kay simpri kakel déé, landè lain nungafla, nungafla i bun litè. Na là gungafla baling, ta baling di sufa ayé, baling ale milah. Na là gakyafila nun faweng. Na là gdarung ale gatù. Nun doon bilà ayé, là gagotla; i gumtatek i doon bilà, katal ale; kaham dini di kulitam, katalge tlawéngla di bye, feginla di faweng (Lory 2015).

n°43

Di dale gine, làto, là linge i gumtatek kan di sut ngà, simpri mangbun, mangbun i .... Na yé nimò i dad siling, sigila gadéé dnibula. Lwe klasi siling; setu magu di tanà, magu tah bulél, na i sumfàla i magu ta bulél, ayé san i siling gal i ngà sa. Là kayan blalingla i kilè i ngà ku nun tilon mile blaké. Na maningkamut i siling, maningkamut tù ku nun di tah ataf; sigin knuyat dungan i ngà, sigin kamwak, là mayè knuyat sa du yé dad lê ale fulung dad muna to. Miye ale sumfà; i firmiru sumfà, nkahla faweng ditù di tah i ataf faweng fara i gumtatek i salban, niyem ku knisongam i salban, milew ani, milew i laweham, là gsukulam ayé i siling ditù di tah i ataf. Yé ta nlawéngla faweng., ayéla gtusuk ditù. I siling ayé di faweng ayé, nun kun gfusuk, firu i siling là gfusukan ku nun; ayé i setu abilidad (Lory 2015).

Chapitre 4.

n°44

I kimò i Dwata i Luan, ti tluh. Kibò, nun snalig i Dwata, Sè Wé. Mahal Fye Wé; mahal i Sè Wé. Kibò man gtagak Mlabat i dad to yé. Kibòla mtoh luas, na yé dyolla di Luan i luas. I bluk luas i dyolla. Ti séé ku san nan Fye Wè, yé dyolan di Luan i tluh fara landè gugsang kun i to sfati, kibò mtoh Sè Wé luas, na yé dyolan di Luan i bluk luas. Fye Wé, “Kan ayé, Sè Wé?” Manan, “Duengu damyol i bluk luas ayé di Luan, yé manan, na i bluk luas ayé, gufsanggu, manan, i dad to gal sfati.” Duenan man kan bluk i Luan ayé.” Luas ayé, dyol Sè Wé déé. Yé ilol i banweto. Na kalngan, kibò, malbut i dad muna to, ta sasang ale di gubluk i Luan ayé. Ta dee mati to du kan? Metun i away di Luan du bluk. Ku sen nan Fyé Wé tluh kel di mehin, ta landè gumsang i to. Fye Wé, tagakan dad to dini (Bagil 2015).

n°45

Annexe 6. Verbatims

Ku simto gamlabat di gutambol i Blaan, lwal (klaro) i Bsaya, lwal i Malicano, lwal i kalbong i tribu, kabay di gemi kablaan, lisud. Ayé dunan, manta gamu, i gutambul i Blaan, i gusamfut di ayé munan nimò, i tmulen di gemi. Mismu fùmi muna gatamgumah. Na i dad tanà di ayé munan, malbà i tanà ani, malbà i kimò i tanà (kahimtang), i nimò i keyu na i nimò i éélmi. Di munan malbà i tanà; kibò nan malbà i tanà atù. Ta landè gumnè i to di kalketan munan. Na telù man i snalig i Dwata, na man i snalig i Dwata di lengit, man kun, “Nwè ge mantay i tibook di Filipinas, na kibò nan, malbà i tanà ayé. Gami nimò tù. Noah mimò aweng di intiru i to.” Gmanan, “Mimò ato aweng du malbà i tanà. » Na i kalbong i dad to, là mayè: “Noah, kan ku mimò ge aweng?” Manan, “Duento mimò aweng, manan, landè to, manan, mti ale maglà, metun i mehin.” Séé i ulitam, Father. Na là mayè i kalbong i dad to mimò aweng. Lò Noah i mimò aweng. Kibòan falbongan mimò awengan, manan, “Kalbong i dad to megin deg, smakay di aweng.” Mdà di kalbong i dad to, landè. Na ti malbà i tanà mdà di mehin mismu, ti mlanaw i banwe. Déé i tanà di banwe, kibò malbà i tanà. Firo landè gtagak to, gagin di mehin. Lò setu Noah galwà mdà di man Dwata maweng, mimò i aweng. Na maltien Noah. Kibon maltien smakay du aweng. Ta là mahin na lakob (kulub) di aweng silang mulê. Ta tikal i bong banwe, ta landè éél, ta lê mulê i mehin, gatù di tah. Ti kakelan dini, sanfala (hisgut) Noah i teenan. Kibò man sut i ngàan, nun ktalù “Wak” i ngà Noah. Lman Noah gambet i lman enuk du i setu tù di lam Noah, ktelù « Wak », setu ngàan ktelù “Hék”, setu ngàan ktelù “Koh”, setu ngàan ktelù “Klang”. Man i Klang, “Di bulul ayé, bisan fo làan teenan, manan, i ksutan karang ku ktelù “To”, yé gumbel i kalbong i to.” I gwelu ngà Noah, ktelù “To” na yé gumbel i to, i kutub Pilipinas. Dunan ayé, kibò ngà Noah, lò setu ngàan, lê man libun. Kibòan, lê sut libun, i gumbel i to. Yé dad ngà Noah, i muna to, Noah, i snalig i Dwata du myak i Dwata di lengit (Bagil 2015).

n°46

Yé garèmi di fùmi. Na i dad to ni, gito, i gemi gumdà. Setu gnarègu mdà di wak lamaman. Setu ngàan kun ‘ubu’, na setu mahal i ngàan kun ‘klatan’, na setu ngàan kun ‘bsayà’, na setu ngàan kun ‘blaan’. Na smata fisà ayé mastani ale. Na di kfisàan kun, nun ‘ubu’ kun, nun ‘blaan’, na nun ‘bsayà’, na nun ‘klatan’. Na yé gsimàmi gemi di ku klontu keg. Là tan-gaadmì, lingemi mdà di ku klontu keg, dad tua. Sahal i telù. Mahal i telù i blaàn. Batak man, là saglabat i telù ubo, i telù klatan na i blaàn. Na ta mngà kun i wak. Nwè kun i blaàn; mnè kenen di banwe ni. Na nwè kun i dad klatan. Dad klatan mnè ale di mehin, na dye ale dale kun di gumnè i lumut, gumnè i dad klatan. I dad blaàn, i dad bsayà kun, tmani ale. Mawag ale. Mnè i blaàn di ulu sbang. I ubu kenen, mnè ale dale kun di beli, banwe di mehin (Rosita 2015).

n°47

Mbaton kun ale Mlabat. Na nun kun dad atengla, kun flulidla kun mbaling sdè. Nun kun i siklatla, kun batla gatù, mbaling malbala, mbaling sewe. Na nun i lula, kun fuluhla gatù, mbaling ulad, na nun kun nigula, batla gatù kun, mbaling kabol (Rosita 2015).

n°48

Na nwèan moon i dad fegan. Manla, “Ey, nang ato megin ku Mlabat, kulang.” I talabahula book; mbek ate gite. Na too ale bek ma basi. Ti damkat di semengla i ma basi, ti mbaling ale MIW. Na nwè i setu fegan, manan, “I deg ani, mele gu sfe, là flalò agu ku

Annexe 6. Verbatims

Mlabat; mele gu deg sfe.” Na ti manan, “mele sfe, mele sfe”, ta mbaling kalbangi. Na nwèan ma basin, ta ti damkat di semengan. Na nun yaan Mlabat, sadway. Na yé muna yaanan, muyun dun. Na yé fulé yaanan makol, manan, “E makol agu deg, subra i kbitilgu.” Na man Mlabat, “Wanta ge ku makol ge; ku ta mbaling kyawit i kawal kasilà, na tlagad ge mulê; mulê ku ta galong i tanà.” Ti kwèan kun bong akol basag, twilan (suksuk) di kitutan; ti mbaling anguk. Nun fay Mlabat. Na tabò mimò tebih fulè, na toon gnumah di mimò tebih fulè, na tlabòan fnekuy, ti mbaling FUH, manan, “Fuh, fuh...” man i FUH. Ti damkat i fulè tebih, ti utuban. Na nun kun setu yé Mlabat man, “Mele Ey; là ftoò gu deg ku Mlabat ayé. Ti lut gu i deg. » - « Dè, ku là gal gemu flinge deg, kasé, manan, mbaling gemu BLILA. » Na minawan, ta kifuh i ma tanà, là mayè. Ti ta mbaling BLILA kenen, slén i kuyut, ta manan, “Blila, blila...” Na sadni, i BLILA, nun kuyutan. Niyeyu ku gamwè gemu blila, niyeyu nun kuyutan. Ku nun gwèyu blila, i tua libun ayé mbaling blila. Na nun kuyutan ayé, kuyut tua libun gufkahan ikèan kê afulan. I setu yéan atù, tinuod yéan. Na ku telù i blila, ku ta manan, “Blila, blila,” kasé nun mati... (Rosita 2015)

n°49

Na telù i bnatel, manan kenen telù, “keke...keke” telù bnatel ayé. Ayé i là gsinglat telù i kangù, là gwè, kenen telù ayé i kangù. Masgagot i kenen telù, là garè ta i telùan kenen. Na klang ani, ayé sen i kenen telù, “tuk, tuk”, kenen telù ayé klang. Ayé sen kenen, klang, “tuk, tuk”. Telù i enuk kenen lam i dlag ayé. Ale miu na gal kenen tmutuk i blabéd kitut, na dètan i ge, ge miu ayé. Mlanay kmaan ma aful ayé; bakong ayé. Galan knaan kenen i lam ayé; yé dale knaan. Na teenla déé manak ngà bkong ayé, tnukèla, fanluhla. Duenan man i deg, là knaangu. Duenan man i deg ku dad dee knaan ayé, là knaangu. Ale kuh, là knaangu deg ayé. Nun ungad ton dini hi... kabay tukay kalbong ké tali. Nun ungad to ti gablabal di yanin. Yem lukas i to sa. I hék nun, nun ungad to di yani, na i kuh yé. Yé slame nun ungad to dale, tah bala ni, lè lmen i tali i ungad to di yanila. Na slame to yé sa. Kalbong ayé dad uten ayé. I kalsawi, na ku ta telù kasi yé, na dee kenen deme kalsawi yé. Man i kasdee uten lam i dlag (Lumingga 2015).

n°50

Lêto snugud i prugramato ni. Na mdà di deg ulit, mdà di lmanaf. Na i mlanaf, dee klasi lmanaf. Nun lmanaf LMUGAN. I LMUGAN, yé sen i nun gahum. Ku mdà i LMUGAN, ku mdà i to selu gatù di gawas, na ku bnen, ku telù, ku mlaan i telùan, fye yé, fye i kagum. Firu ku tasè i telùan, ku mlit i telù i LMUGAN, na kasé nun hitabù kel di gite (Anacleta 2015).

n°51

Na mdà déé i LMUGAN, gatù agu di KUH. I KUH, ku telù i KUH, ku alas dusi, manan, “maniudtu”; yé manan. Ku telù i KUH alas dos, alas tres, manam “mirienda”; yé manan. Na ku telù i KUH alas singku, manam, “ta flabi”; yé manan. Na urasan i KUH. Yé kenen nimò ayé urasan (Anacleta 2015).

n°52

Nun duganggu dun ani bahin di dad importante. Nun salekgu di dale gine. Simpri lam i dlag di muna fanahon, landè dad uras, dad rélu, landèan. Na i uras i muna to kenen, wanta

Annexe 6. Verbatims

ku tamà di gemu, di lus i anguk, man, i kenen lus. Wanta ku tamà di gemu, i kalsawi. Kasagaran ku dmulak i muna to, ku dnulakam, fulé fa i anguk; number one gugbalan i kalsawi. I kalsawi ku ta mite to, ti mugak, ti mugak. Ti gal mulé kenen; unya i anguk, tagbal i anguk, ta matam. Lamsut ayé gyud ku là mite kalsawi. Ayé i kalsawi ni, degit lmanaf lam i dlag; i kalsawi, yé uras lam di dlag. Limitadu i kenen ktelù. Usahay i galgu tnisting sa, gal agu mebe rélu; unya usahay telù kenen alas nuebe, telu i kalsawi ni. Unya alas dusi, alas tres gamtelù kenen. Ku ta alas singku yé, ku tamlit i telúan, ti kfanakan, ta kifuhan. Nun demela, dale koh, deme i kalsawi ni. Firu lisud fanngabal i kow. Mas dali i kalsawi, du i kow kenen, mlayal too. Na i bul i kow, kenen bukay, peru bong kenen, talagsa teen. Mas sikat i kalsawi. Na lê nun man atù kulagsuy, kulagsuy gine, dunan ktadan, setu lêman uras i muna to, yé uras. Ku ta telu ale gambet ayé demen i kalsawi, ku ta gal ale dyuwit, ku ta gal ale salngan telù, nun dale uras, telù talagsaon (Lory 2015).

n°53

Na finaka (pinaka) bye i uras i muna to, i kuléng. Nun kuléng labaw, nun kuléng kéng, nun tinuod kuléng. I kuléng labaw kenen alas tres i kenen ktelù, man kuléng kéng, kuléng labaw. Unya pagkaalas singku, ku ta manak kenen ayé, ta kifuhan ayé, yé uras i muna to (Lory 2015).

n°54

Na, i Anuy kenen, setu lêman salngad ani Lmugan. Man, gal man di muna to, ku magu ge nun ilèan. I Anuy kenen, ku banlabalan i dalanam ayé, kaglabat nun gumtatekan; nang ge kun fles, nang ge fles, ku nun fnalfam kun, tikeng, nun fnalfam nga, fimù ge bali, kalngan banlabal i Anuy i dalanam, nang ge fles kun mimò. Du too tasè kun (Edwin 2018).

n°55

I Kalbangi, ku kel di butang, kasé nun tulenan di ge, ku nun to msut di ge, là linge i dademe, ge mlinge dun, man i to, nun msut di kenen, nun fon gal msut di kenen, setu ka ispiritu, tmugad di ge yé; fye yé, i tasè ku fitam, kabay ku buling bukay atù, tmulen ayé, tmulen kafye di ge, kultang i fitam, Kalbangi Busaw kenen ayé, lwe bung i Kalbangi. Feyeg ge yé, fye (Rosita 2018).

n°56

Experiencemi di Matfad. Ku ta mkah di kfen ayé, ku ta bnanul, buut pasabut dee mati tù di lain banwe. Sperience di dad to, muna to déé. Bisan ku mkeh tù di belin, mdarung ayé; ku mkah di fken ani, mawag ayé. Na déé lingem ayé dad saglà dad mati. Bgang, gal males, dmenul ku fnelemila kun i gumnèla ayé. Na gambet i gite, ku ta malba i gumnèta, yé lê ta fnelemi. Sumala di gemi spirience, usahay dun gambet ayé (Tony 2015).

n°57

Batakan dee i bletik kun, sdal ale i duh kè bulen. Telù i duh, manan, “Nlibalam gite i ngà ani, manan, minit agu.” Telù i bulen, “Yà, là mayè agu lagi.” – « Ti mtel agu. » Toola ti sebul mda di alat; ti falgukat, sebul i ilah, manan.” Ti falgilah, ta dunan i bletik ntella kun, mbaling bletik (Rosita 2015).

Annexe 6. Verbatims

Chapitre 5.

n°58

Na i deg tulengu, dunan i gal ksut i dad to di deg. Maroy deg, manla, kliga ni, déé bawehan, manan, « là ftoos agu deg i Mloos sadni, là fantoogu, gal tmulen labaw ». Na gambet kafkengan deg, ti mdà di blengmi, ta milè fanlanigmi, ma blían, ta balak, ta ayé ma blían, balak, na mdà di kaftaye san, deg glok man, Father i Mloos, nang ge fkéng ayé, gambet ayé. Na ta sbutangan i milè, téh, ta man i nè, man, dét degit tua libun ayé yem ? Dét degitan, garèam ge? Na manan, « lkalò ge », di ngà tù, dunan naroyam malafi. Manan, wanta ti là gugarè i man-gu déh, « e, manan, ta milè ge, ta balak ge ». Na di kiyela deg, ta manla dun, niyem deg mtua legi tù, déh beg bì, naroyan ge malfabi, ta man-gu dun, ku lkalò di deg, ta batenggu, kabay là lkalò som kbawehan agu, gal knalbut. Téh, mtua legi ayé, ti gfusuk di dungan i makgu, manan, « beg, e bì, bnulungan agu, som naroy ta ge malfabi », telù mà Bagang kenen, man i Mloos sadni, « nang ge ftoos yé. Kulang ayé, kulang ayé, Busaw ale », telù mà Bagang ayé. Déé telúan di computer ayé, ta man tua legi ayé, « ta nbatengam agu ». « Kan? », manan, « balak lawehgu », balak, i man-gu, « wanta ge sa, fandamam di nawam ». Ta milè tù slok i tebih, glok man, Father, manliyu tebih, banliyu, tahà saul, gambet ani, manan, « e, ta là gamlam di ulit to ani. « Kabas, manan, kgadinin kenen ». E, manta ge, ti kdàan tù di gumilèan, ta manan, « niyeyu deg mngà déé gine, déh lkalò agu di kenen, stando i man-gu ». Yé man-gu, « e, nang ge ftoos dad Mloos sadni, tmulen labaw ». « E, manan, kan i blígu ani, ta gasyat », manan, i telùgu. « Balak i ma blían ayé, man, manan, gumiye ta ge kun beg, ani ta tlab i telùgu di ge, manan, gumiye ta ge beg, dét i kibòam deg? ». Man-gu dun, « ku lkalò ge di deg, nun kibò ta ge. Ku là lkalò ge, landè kibò ta ge ». « Téh, ta manan, kando fù beg, kando beg ». Man-gu dun, « dyawan, nagot ta ge, kibò ku nagotgu karang, ku landèan di ge, ta manan « beg e bì, too lkalò agu. Na manan, flage kun, nagotam deg ». Lògu ti séé dun di blían [nagot di blían), lògu ti séém séégu [nagot di bukul tnalò] i fangmùan, « niyegu, man-gu, funam milè ditù lamlu. Kilèan tù lamlu, niyegu ta déé, ta neben i fabulan, e bì, ta landèan, fye i lawehgu, ta landèan, man-gu, kaftoom, man-gu, nangam lê numan i telúan », telù Father. E tua legi, gambet i ngà ayé, manan, « nang ge maroy ayé, là ta gnarèta ku dét i mnè di kenen, manan, gandus i man-gu, fnasaylon agu ». Na ti megin gemi, mulit déé, kasdeemi ale, Lory ani. E to, lòan sduh megin gemi, landè ulitmi suntun, galan gemi nugak, sdun, lò megin gemi tua legi yé. Kafyen beg i blé Father dun, lòan sduh sa, là megin gemi déém ta milè. Na i kagfele i Mloos, nang ge kmalbut i Mloos, i Mloos kenen, i teenan atù, là teenla dele. Ku yé kalbutam i loos, landè man di kenen, là malbut, kabay man i dad to mnè di kenen ayé, « kan knalbutam? ». Nun kahgu di kenen, setu ka ispiritu. Msut di deg i to yé, ulit ta ge man, ksutla di deg, ayé tabò agu dmalong. Na ksutla di deg, tmikeng agu, gal ti mwas i to, fat, ay, man-gu, « nun dini ken di deg, gal ti mwas i to », fat ale, lwe libun, lwe legi, na ta kilègu, na fkamla deg i betu, kafkamla deg i betu, lifah agu deg, ku lò gagu di knagu, ti faklas di igem, kakufgu dun, na mbetu yé, sunganan ge fnasyat, ti nkufge, ta man i deme agu deg, « kan ayé ge », man-gu, « e, ise mbenge kafì, là tulengu », man-gu dun, kefekgu ni, galwen butang ayé, dét i kefekgu i bulunggu ni, manan, « ani, manan, ta mgumah ge, ta mgumah gemi to, du ta tukay », manan, setu ka ispiritu kahmi di ge, « ge gal tmabeng ». « Kibò, man-gu, là garègu », « là ayé manan, flaumi ge balù ti senam mlalis déé, là magbel ale, kalketan, funa ale kafgu, kafgu ale, landè sinafangla, lwe legi ale, kafgu ale, na nun malnak libunla

Annexe 6. Verbatims

lamen ayé [tahà gkel gambet i blututan], manan dun, manan « kaman, tmabeng ge, kmawal ge to, nang ge nang. Dèt i kibò ayé? Manan, funa ge fanlayam, funa. Fligat ge, là tayòmi ge, ti kah, manan, funa nalob i kagsalàam. Fagu ge di dmalong, na fagumi ge futà. Ku ta gtud, klaneb ge ». Man-gu « là mati agu », ayé. Na manla, « làan, là lê ge mati, nun manan setu ka ispiritu, kahmi di ge ». Funagu lò nlaneb, dad setu siman, man-gu, « téh san, ta kfatigu ayé, man-gu, fankaanyu agu, manan, « là, là fankaan ge », lògu ti man, « e, smalà ayé, magot i Dwata ». Na too lêman sfalò butanggu, man i dad to gatù, ti falgilè ale, fanlaniggu i gwenggu, som malbang balù kifanla, toogu ale, gal ti nimò yem, man i kulitla, ti faktus, funalagu ti sanlangal funa, di tanà, filèlagu ditù, na multimu, ku ngàgu, là gnè, safédgu, sasè bawehla, ti lò man mto deg ani, fnatila ge ni, milah ge, milah ge, na yé galgu gumilah; ku ta galla gugnumah gatù, balù file legi, ale gal ti mafas, yem, ktukay kay lawehgu, kalbong agu, mfatad yem, kaknegu, nun tmarol deg, sfalò setu butanggu, là fankaanlagu, fanlaniglagu yé. Na manla, manta, « ksasè baweham ani sa, fafulung gemu, manan, karang butang, manan, ta nang gemu mebe di doktor ani, manan, gnumah gemu di dalan », glut, lêlagu, ti fasfulè gatù lagad, di ku Minda, kakelgu dtù ku Minda, manan, « nang gemu, manan, likò dun, manan, fan lê gal samlut deg », telù Minda. « Fye dangan, karang, manan, stulen di gemu yé », i glut, na kakelgu dye, gasfalògu lwe butang, lò bel i ngà enuk, lêan kfayah ayé, lê bel i ngà enuk, sfalò fat butanggu, là kmaan agu, na ta anam-anam, galgu teen gatù, gal ale fdarong di deg, yé nimò, galla gu, ta dunan ayé nan, ta landè tdukam, ta nlaneb ge ani, manan, « silang gemi stulen di ge karang, manan, banlengmi bulen, funammi ge fgal, ti glut, tmabeng agu to », ay, kasdee deg dad fù, landè gebe doktor, lògu gal ti.. Ku ta dnalulgu yé, ta lê ale kamne, ta lê ale tlang yem, galla init, na manla deg là fakay, « nang ge gamsalà lò; ku gamsalà ge, manan, ta là gemi déé di ge, msud gemi ». Ayé i kanlikògu ni, là mayè agu, ti melu, na là mayè agu ti tmaku, là mayè agu, ti kasdee nimògu yé, kanlikògu. Na ku mulung agu, ku là kdàan di dele, ku ti kdàgu mulung, lêan fulè di degu. Ku tanduk ulo, lêan fulè di deg, tanduk ulo. Manan, gal ge mulung, là dekmi ge, ku là kayèmi to », e, ayé i msut di deg ani (Rosita 2018).

n°59

Ku simto gmarè i, ku gambet deg, ku garègu nga, ku dèt gal kmefek di flasà, fakay agu mulung. Gambet ku i tua libun ayé, ku garèan kenen dèt kmefek di flasà, fakay kenen mulung. Kabay ku là garèam ge, mltimu i flasà, là mtud, ku nun glifetam dad bulung ayé (Edwin 2018).

n°60

[av] Yé san. I bulungmi gemi, di kalketmi, i dad sdatah enuk, sdatah sdè famgulè i to nun tanduk. Yé san i gemi fanginabuhi ku nun tanduk. Yé san i gemi fanginabuhi di kalketmi blaàn. I sdatah enu ayé, talgeyu fdak, nam i talgeyu fdak; santabéd. Na i fdak atafan nenge. Nun taaf, gufkan i lubad. Lubad sa i datah ayé. Na ku enuk nwèam, i tnai i enuk ayé, labédam di ataf ayé (Tony 2015).

n°61

I gumtatek i kwakan atù, tatek i kbulung i to. I kwakan gumtatekan, batakan kamwak. Ku là mugak gatù, ku ti fanak, ku là mayè mugak, kasé i to atù, manak kasé mati ayé. Kabay ku mugak, kamne kamwak, mto i to, bnulungam (Rosita 2018).

Annexe 6. Verbatims

n°62

Di fufungan, gallam ti teen man dad litè, man gal ti damkat, dad lawà ayé, ayé san i tandukan, ti gwèan lagi, kabay là gkefekam lagi, Batam lagi, ta là gfekam dad mlagam ayé. Ta là gfekam, malbang bù, malbang betu, damkat dini di lahokan. (Bakali 2018).

n°63

Batak man, kan mkit i sdè. Mkit san beh tanduk, nanet i klinge, nanet i ani, tanbak i lahok, salngad di gite, salngad di gite kute fnatie ate, ti gal ate mkit, ti gal ate kamwak. Man beg ereg gatduk, ayé kit i sdè kenen, kamwak, manan « beg e dya, megin déé ngel ayé », ku gite. Na tamduk beg, nanet i klinge, ti lò an sayew gatù, ti feginam sayew, di beg là kamwak, na i kakitan ayé ku tandukam agas ayé (Rosita 2018).

n°64

I nkitan ayé, ta là ge fdarong gadéé, nan, manan mati i to, i duenan mkit, ta làan fgadéé i busaw, ta mkit kenen. Manan là bayàan kenen i busaw ayé. Duen man i sdè, lê gal mkit, ti mkit (Bakali 2018).

n°65

I santulento ni i dad klumad, gman mdà ayé. Na dee klasi i santulen i dad kablaan. Na yé ulitto ni gablà di klasi gito mugat, manto, fekan dmanul? Fekan dmunuk? Kan? Basi nun mugat; siguru nun mugat di kagkah tanà ani; nun to ta gal gegin di dunuk mdà di ugat. Nun to gegin mkah i kbè mdà di ugat. Kan mugat i to yé? Wanta. Dèt i dad to mugat ayé? Slibun ku slegi? sngà ku smà? Dee klasi to mugat ayé. Manla, fa la samfol, sample dun, ku kahta sngà; nugatan i ngàan. Na manla, « Kan fek mugat i dad to yé? Wanta. Dèt kibò i to ayé mugat? Nugatan i ngàan, kaflingenta dun, ku ugat i màan. Dèt fan ta kfagu dale, dad mugat ayé? Fabilangguta ale, ku bnanù? Kibòta dad to yé? Ta nun telùto, « Setu lêman mugat; setu lêman mugat. Na ku là fnati i dad to ayé mugat, nluwat ale (Cliga 2015).

n°66

Di kablaan, i klasi di kablaan, ku kahta gamsalà ge di ugat, dunan ayé. Na kalngan ayé, kalngan mlugat dale yé, ta mdà i lwe to yé; banléla kun i to mlugat ani; file bléla bayadla kun i to mlugat dale yé mdak dale agas, gal tmebeh dale fais, lime. Bay lime mlaan, nun fligon, nun malnak basun, nun tukay malnak kulangan, man kun bayadla i to mlugat ani.

Na yé gamlista di nimòla ayé, fadayonla snafles ku ta nwè kun i ugatla; nwè i salwal i legi, nwè i kumut i libun ayé, fenul di yéél, man kun ta menul, ta landè ugatla. Yé san ni kasagaran kun i mugat. Na i dad mugat ayé, ti salay ale dale ku ta landè ugatla, ku ta nwè kun i ugatla yé. Mwè i ugatla, i to mlugat ayé; nlusan salwal i lagi ayé; nwèan i sayal i libun ayé ku nun fenul dun di yéél, man, “Fenul gemu déé;” ta landè i ugatla. Baling ale salay, ta landè ugatla, ta tlag i nus, ta tlag i ulen, sdaf i duh, ta landè. Ta kanlang i ugat. Na ta landè mati; là mati ale, i lwe to mugat ayé. Man ta galwà ale; i ugat ayé, ta dun; gusen i telù i ugat (Cliga 2015).

n°67

Annexe 6. Verbatims

Ayé i solution ugat blaán; untà fnati, peru mimò ale pamaagi, tagu sila sa balay, sila lang duha, kadtong relative, nga puede sila magminyo. Unya may agas, balò. Nlifut ale di lam bali. Tigbason ang gawas sa balay, ug kana hangtud nga dili pa sila makasinggit sa sulud, dili undangon ang pagtigbas sa balay, hangtud nga makasinggit sila, « Tama na ». Sa katapusan ana, bayran, tagaan ang nakatigbas sa balay. Lima ang ihatag kaniya, kaldero (Lory 2015).

n°68

Alò setu. Ang magtigbas, nakaagi siya sa ugat kaniadto. Là puede ge ku là ge agi di ugat. Unya di pinakabug-at nga ugat, kining mà ug ngàan. Là puede salay. Là puede i legi klo i libunan. Kinahanglan, ang solution, sansawag ale. Kah déé di relative i setu (Lory 2015).